

## PRODUKTBESKRIVELSE

H-vinduet® Sidehengslet og Topphengslet er utadslående vindu produsert av Lillerønning Snekkerifabrikk AS. Produktene er produsert i henhold til Norsk Dør- og Vinduskontroll (NDVK) sine krav til vinduer og dører.

Karmdybde	95 mm eller 116 mm avhengig av vindustype (se ordre for detaljer).
Materialer	Karm, ramme, gjennomgående sprosser, poster og losholter i laminert, fingerskjøtt furu. Topp-/sideglasslister i PVC, aluminium eller furu. Bunnglasslist i aluminium. Løse sprosser i aluminium eller furu (tilvalg) (se ordre for detaljer). Utvendig bekledning i aluminium (tilvalg) (se ordre for detaljer).
Overflatebehandling	Oljebasert vakuumpregning klasse B. Utvendig/innvendig vannbasert maling (tilvalg) (se ordre for detaljer).
Glass	2- eller 3-lags glasspakker med avstandslist (se ordre for detaljer). Glass limt til karm/ramme for innbruddsikring.
Hengselsystem	Sidehengsler: Hengsler av stål, kromatisert og lakkert. Topphengsler: Hengsler av plast og kromatisert stål.
Låssystem	Lukkere: Forvrider 67/4, eller haspe 175. Alternativt: Espagnolett med ettgreps vrider nr. 64. (Se ordre for detaljer).
Stormkrok	Stormkrok i stål, varmgalvanisert og lakkert, eller gulkromatisert.
Sikringsbeslag	Sidehengslet: Spilka sikringsbeslag i rustfritt stål (tilvalg) (se ordre for detaljer). Topphengslet: Ingen sikringsbeslag.
Ventil	Spilka Spilvent (tilvalg) (se ordre for detaljer).
Tetningslister	Schlegel Q-Ion 3143 / 3056 i spor mellom karm og ramme. Avtakbar. EPDM gummilist som glasspakning.
U-verdi	Avhenger av type glass og vinduskonstruksjon (se ordre for detaljer).

## ANVENDELSE

Her følger en beskrivelse på de av vinduets funksjoner som krever betjening.

Vrider	Vinduet har 2 forvridere per åpningsramme som standard. Disse vris i fra sluttstykket for å åpne vinduet. Alternativt leveres vinduet med ettgreps vrider (se ordre for detaljer).
Lufting	Vinduet har én eller flere luftstillinger avhengig av låssystem. Standard luftebeslag er stormkrok.
Sikringsbeslag	I bunnen av sidehengslet vindu ligger et sikringsbeslag (tilvalg). Ved å åpne vinduet mot sikringen, får man en åpning på ca. 80 mm i vinduets sidekant.

## DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Det er forutsatt riktig anvendelse og vedlikehold for å opprettholde funksjonalitet og oppnå ønsket levetid. Vi vil her anbefale hva som bør gjøres, mens lokale forhold, som hvor utsatt produktene er for sol, regn, snø og vind, vil avgjøre hvor ofte det må gjentas. For enkelte typer funksjonsglass vil det være spesielle instruksjoner for drift og vedlikehold. Se [www.lillerønning.no](http://www.lillerønning.no) for mer informasjon.

### Ettersyn/kontroll

Utvendige overflater må kontrolleres årlig. Eventuelle sår og skader i overflaten utbedres. Kontroller funksjon, hengsler og lukkemekanisme og juster fortløpende.

Kondens og ising kan forekomme på glasset i bunn ved stor temperaturforskjell ute og inne og ved for høy luftfuktighet i rommet. Sørg for god luftsirkulasjon ved vinduet, gjerne ved å plassere en varmekilde under vinduet. Luftfuktigheten i rommet bør i kalde perioder ikke overstige 30 %. En effektiv utlufting er beste løsning for å redusere luftfuktigheten.

Kondens kan også forekomme på utsiden av glasset. Dette skyldes at dagens vindusglass har svært god isoleringsevne, og slipper derfor gjennom mindre varme til å varme opp det ytre glasset. Et kaldt ytre glass kan på sen høst eller tidlig vinter, på kalde klare netter med høy utvendig luftfuktighet og vindstille, gi dugg på utsiden av vindusglasset. Dette gjelder spesielt vinduer som ligger åpent eksponert for en kald og klar nattehimmel.

### Vedlikehold

#### 1. gangs behandling av ubehandlede vinduer

Produktet er vakuumpregnet enten de skal leveres ubehandlet eller ferdig overflatebehandlet. Impregneringen er kun ment å skulle beskytte produktene i byggeperioden, og en overflatebehandling må derfor foretas snarest mulig etter montering i bygget.

Anbefalt prosedyre for 1. gangs behandling av vinduer:

- Grundig rengjøring for å fjerne støv og skitt
- Treet må være tørt. Ikke mal rett etter en regnværsperiode.
- Tetningslist mellom karm og ramme fjernes før overflatebehandling, og monteres ikke før behandlingen har herdet.
- Grunning med grunningsolje avhengig av hvor lang tid det er gått etter montering i bygget
- Grunningsstrøk med tynnet "mager" maling eller beis. Forhør deg med din lokale fargehandel om valg av produkt
- God tørk
- Påføring av egnet toppstrøk. Forhør deg med din lokale fargehandel om valg av produkt
- Husk at alle synlige og mindre synlige flater av tre må behandles
- Unngå at sikringsbeslaget (tilvalg) blir tilsølt av maling, da dette vil kunne medføre funksjonsproblemer

Der vinduene har glass med selvrensende/selvvaskende funksjon, må man ikke bruke skarpe gjenstander eller aggressive kjemikalier mot ruten. Disse vil ødelegge belegget. Se [www.lillerønning.no](http://www.lillerønning.no) for mer informasjon om denne type glass, før du begynner malingsarbeidet.

#### Maling av ferdig behandlede vinduer fra fabrikk

Produktet er opprinnelig vakuumpregnet og behandlet med to strøk vannbasert maling fra fabrikk. Levetiden på behandlingen vil variere med farge og de lokale klimatiske forhold der hvor produktene er montert.

Ved dekkende farger må man *vurdere* etterbehandling etter 5-6 år, mulig også tidligere i de mest ekstremt værharde strøk. Transparent overflatebehandling *må* etterses årlig og etterbehandles ved behov. Husk at alle skader i overflatebehandlingen må repareres omgående.

Anbefalt prosedyre for etterbehandling av tidligere behandlede vinduer:

- Skrap av løstsittende rester av maling.
- Grundig rengjøring for å fjerne støv og skitt
- Treet må være tørt. Ikke mal rett etter en regnværsperiode
- Tetningslist mellom karm og ramme fjernes før overflatebehandling, og monteres ikke før behandlingen har herdet.
- Påfør 2 strøk med et vannbasert eller løsemiddelbasert produkt egnet for formålet. Forhør deg med din lokale fargehandel om valg av produkt
- Husk at alle synlige og mindre synlige flater av tre må behandles
- Unngå at sikringsbeslaget (tilvalg) blir tilsølt av maling, da dette vil kunne medføre funksjonsproblemer

Der vinduene har glass med selvrensende/selvvaskende funksjon, må man ikke bruke skarpe gjenstander eller aggressive kjemikalier mot ruten. Disse vil ødelegge belegget. Se [www.lillerønning.no](http://www.lillerønning.no) for mer informasjon om denne type glass, før du begynner malingsarbeidet.

### Rengjøring

Produktet rengjøres med vanlig såpevann. Benytt salmiakkvann på vanskelige flekker. Flekker av harpiks, tusj og liknende fjernes forsiktig med rødsprit. Glassene må ikke rengjøres med, eller på annet vis utsettes for etsende væske, grovt poleringsmiddel, skarpe gjenstander eller annet som kan skade glasset. Der vinduene har glass med selvrensende/selvvaskende funksjon, må man ikke bruke skarpe gjenstander eller aggressive kjemikalier mot ruten. Disse vil ødelegge belegget. Se [www.lillerønning.no](http://www.lillerønning.no) for mer informasjon om denne type glass, før du begynner rengjøringsarbeidet.

### Smøring

Alle beslag leveres smurt og overflatebehandlet. Bruk, støv og skitt som naturlig kommer etter en tids bruk, gjør imidlertid at det vil være behov for litt ettersyn. *Det gjøres oppmerksom på at bruk av silikonspray ikke anbefales da silikon på treverket ikke vil gi vedheft for maling.*

**Hengsler** Slitasje i hengslene vil komme til syne som sort støv rundt delingen av et hengsel, og signaliserer behov for smøring. På standard løftehengsler for sidehengte vinduer, finnes smørehull rett over delingen på hengslene. Et par dråper olje i dette hullet gjør at slitasjen stopper opp. På topphengslede vinduer smøres hengseltappen.

**Sikringsbeslag** (Tilvalg.) Ofte vil metallet etter en tid bli vasket fritt for fett, og det kan legge seg et støvlag som gjør at sikringen ikke oppnår sin funksjon. Det må smøres mellom alle bevegelige deler på undersiden av rammen og på fjær for å sikre god funksjon på sikringen. Sikringsarmen vris frem og tilbake og sving deretter rammen fra side til side inntil bevegelsene blir lett.

Man kan med fordel også dryppe litt olje på flaten på sikringssluttstykket, der hvor haken på selve sikringsarmen treffer, slik at man unngår unødvendig oppbremsing og slitasje under lukking av vinduet.

## DRIFTSTEKNISKE OPPLYSNINGER

### Antatt teknisk levetid/brukstid uten utskiftninger

Antatt levetid/brukstid vil variere med de lokale klimatiske forhold der vinduet er montert. Forutsatt normal bruk og slitasje, samt at anvisninger for montering, drift og vedlikehold følges, vil man kunne forvente en levetid på flere tiår under normale forhold.

### Garanti

5 års produktgaranti ifølge Forbrukerkjøpsloven forutsatt at montering og bruk er utført i henhold til produsentens anbefalinger. Garantien gjelder ikke slitasjeskader eller skader som kan oppstå over tid ved naturlige endringer i treverket, som for eksempel sprekker eller harpiksutslag, med mindre slike skader kan dokumenteres til feil i produksjonsprosessen.

### Reklamasjon

Oppdages feil eller mangler ved produktet, skal ikke produktet benyttes/ monteres. Ta kontakt snarest med forhandleren hvor du kjøpte produktene, eller med entreprenøren/byggfirmaet. Dette gjelder også om det oppstår feil eller mangler ved produktet i løpet av garantitiden.

### Fuktbestandighet

Produktet tåler moderate mengder fukt.

## MILJØPÅVIRKNING

Det foreligger ingen miljømerking for dette produktet.

## HMS-REFERANSER

Ved bruk av polyurethanskum for montering i murvegg, bruk arbeidshansker og åndetrettsvern.

## BEHANDLINGSMÅTE FOR AVFALL

Avfallstype:	Blandet materiale
Avfallshåndtering:	Restavfall
Opprinnelse:	Næring – Bygg og anlegg

Vinduer som er produsert mellom 1965 og 1990 kan ha glass som må behandles som spesialavfall.

For mer info: [www.ruteretur.no](http://www.ruteretur.no)

## TEKNISK SERVICE

Produsent:	Lillerønning Snekkerifabrikk AS
Organisasjonsnr.:	NO 913 918 487 MVA
Postadresse:	Kotsøy, 7387 Singsås
Telefon:	72 43 60 60
E-post:	<a href="mailto:kontor@lilleronning.no">kontor@lilleronning.no</a>
Web:	<a href="http://www.lilleronning.no">www.lilleronning.no</a>